

Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.133.097

про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Романюк Максим Валентинович 1998 року народження, громадян України, освіта вища у 2020 р. отримав диплом магістра та професійну кваліфікацію «Викладач закладу вищої освіти» Київський університеті імені Бориса Грінченка, виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Фізична культура і спорт».

азова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.097 Київського столичного університету імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ, від 29 травня 2025 р. № 354, у складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради:

ЛЯХОВА Інна Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Рецензенти:

ГОЛОВАЧ Інна Іванівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

ЛАХТАДИР Олена Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри спорту та фітнесу Факультету здоров'я, фізичного виховання та спорту Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Офіційні опоненти:

АСАУЛЮК Інна Олексіївна, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання,

декан Факультету фізичного виховання і спорту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського;

ЛИСЕНЧУК Геннадій Анатолійович, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, професор кафедри футболу Тренерського факультету Національного університету фізичного виховання і спорту України.

На засіданні 01 серпня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка Романюку Максиму Валентиновичу на підставі прилюдного захисту дисертації на тему: «Система відбору юних футболістів з урахуванням психологічних характеристик» за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт».

Дисертацію виконано у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ.

Науковий керівник: ПОЛЯНИЧКО Олена Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри спорту та фітнесу Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація Романюка Максима Валентиновича «Система відбору юних футболістів з урахуванням психологічних характеристик», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт, є завершеною, самостійною роботою, що містить науково обґрунтовані результати, актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення і відповідає п.6-9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 №44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 №40 «Про затвердження Вимог до

оформлення дисертації», затвердженого Міністерством юстиції України 03.02.2017 за №155/30023. Дисертація Романюка Максима Валентиновича та наукові публікації, у яких висвітлено наукові результати дисертації, виконано на належному науковому рівні з дотриманням академічної доброчесності. Романюка Максима Валентиновича на високому рівні оволодів методологією наукової діяльності, набув теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей. Здобувач вільно володіє матеріалом.

Здобувач має 14 наукових публікацій за темою дисертації, 5 статей – у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; з них 4 – одноосібні та 1 у співавторстві; 9 статей, у яких додатково відображені результати дослідження.

1. Романюк, М. (2023). Роль соціально-психологічних чинників у сучасній системі підготовки юних футболістів. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, (3), 50–56. <https://doi.org/10.31891/pcs.2023.3.6>

2. Романюк, М. (2024). Рівень тривожності та впевненості футболістів. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15*, (7(180)), 154-157. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.7\(180\).31](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.7(180).31)

3. Романюк, М. (2024). Рівень психологічних характеристик юних футболістів. *Спортивна наука та здоров'я людини*, (2(12)), 152–159. <https://doi.org/10.28925/2664-2069.2024.211>

4. Романюк, М. В. (2025). Адаптація та психометричний аналіз української версії опитувальника орієнтації на завдання та его у спорті (TEOSQ). *Педагогічна Академія: наукові записки*, (15). <https://doi.org/10.5281/zenodo.14966397>

5. Романюк, М. В., Тімашева, О. В., & Лень, Ю. О. (2025). Система оцінювання навичок юних футболістів на основі факторного підходу. *Педагогічна Академія: наукові записки*, (17). <https://doi.org/10.5281/zenodo.15399271>

У дискусії брали участь голова і всі члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили такі зауваження:

ГОЛОВАЧ Інна Іванівна, кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент, доцент кафедри фізичного виховання і педагогіки спорту Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, зауваження:

1. Мотивація у психологічній характеристиці футболіста відіграє вагомую роль. Чому дисертант не вивчав мотиваційні фактори своїх респондентів за власним опитувальником, з урахуванням військового стану нашої країни, а використовував загальну шкалу спортивної мотивації SMS - 28?

2. Не описано у р.2. п.1.2, яким чином під час педагогічного спостереження фіксувалися параметри гри (точність та ефективність техніко-тактичних дій; активність у нападі та захисті; рівень командної взаємодії; дотримання тренерських вказівок; загальна ігрова стабільність...)?

3. На наш погляд, було б доцільно визначити не тільки паспортний, а й біологічний вік гравців 12-15 років, формуючи психологічний профіль контингенту перспективних кандидатів та враховуючи особливості розвитку дітей підліткового віку.

4. На нашу думку, запропонований вами комплексний підхід, що дозволяє аналізувати не лише зовнішні прояви (техніко-тактичні дії у грі), а й внутрішні чинники, зокрема мотивацію, рівень тривожності, самооцінку, (орієнтація на результат чи розвиток), має включати в себе і показники академічної успішності в школі, адже відомо, що діти пропускають уроки через збори та спортивні змагання.

5. Варто звернути увагу на оформлення таблиць та рисунків: табл. 3.2, 3.3 і рис.3.1-3.10 – текст не читабельний.

6. У список літературних джерел доцільно було б додати публікації українських фахівців.

7. У перелік умовних позначень і скорочень додати скорочення, які є в тексті представлені без пояснення GPS-трекінг (с. 26), U13/U14/.

ЛАХТАДИР Олена Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри спорту та фітнесу Факультету здоров'я, фізичного виховання та спорту Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, зауваження:

1. Психодіагностичні методики, залучені у дослідженні (ISEQ, SCAT, TEOSQ, SMS-28), загалом є відомими та валідизованими інструментами, однак доцільно було б чіткіше обґрунтувати їхню відповідність віковій категорії досліджуваних (13-15 років) саме у спортивному контексті. Це посилило б методологічну аргументацію вибору інструментарію.

2. Незважаючи на детальну якісну інтерпретацію результатів за кожним із психодіагностичних інструментів, у відповідному розділі бракує компактних узагальнюючих таблиць або графічних візуалізацій, які б дозволяли наочно порівняти психологічні профілі юних футболістів за амплуа, рівнем техніко-тактичної ефективності чи складом команди. Такий підхід не лише підвищив би інформативність подачі результатів, а й спростив би їх сприйняття читачем.

3. У підрозділі 1.4 дисертації представлено широку джерельну базу з актуальних наукових праць, що стосуються психологічного профілю футболістів залежно від ігрового амплуа. Разом із тим, бракує критичного аналізу суперечливих положень у науковій літературі. Зокрема, окремі дослідження не виявляють статистично значущих відмінностей у психологічних характеристиках гравців різних амплуа, тоді як інші – навпаки, фіксують чітко виражені відмінності. Було б доречно виокремити найбільш узгоджені наукові висновки та вказати ті положення, які залишаються дискусійними, що надало б огляду літератури більшої глибини та аналітичності.

4. У підрозділі 2.1.4 наведено докладний опис застосованих психодіагностичних методик (ISEQ, SCAT, TEOSQ, SMS-28), проте не повністю обґрунтовано вибір саме цих інструментів. Зважаючи на дослідницьку мету – виявлення взаємозв'язків між техніко-тактичною ефективністю та психологічними параметрами – було б доцільно коротко пояснити, чому не було обрано інші поширені методики, зокрема ті, що оцінюють саморегуляцію, емоційну стабільність, когнітивну гнучкість або рівень командної взаємодії. Такий вступний аналіз дозволив би глибше аргументувати відповідність діагностичного інструментарію віковим особливостям вибірки та цільовому спрямуванню дослідження.

АСАУЛЮК Інна Олексіївна, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, професор кафедри теорії і методики фізичного виховання, декан Факультету фізичного виховання і спорту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, зауваження:

1. У першому розділі доцільно було б увиразнити особливості спортивного відбору на етапі попередньої базової підготовки, оскільки саме на цьому етапі впроваджувався комплексний підхід до системи відбору юних футболістів

2. У розділі 3, підрозділі 3.1, було отримано середні показники фізичної підготовленості, морфологічні характеристики, ваго-ростові індекси й індекси пропорційності футболістів віком 14-15 років (табл.3.1, 3.2, 3.3). Однак для повноти дослідження доцільно було б здійснити текстовий аналіз наведених даних, що дасть змогу більш глибоко схарактеризувати показники футболістів за їхнім амплуа і підвищить аналітичну цінність підрозділу. Ці показники частково були схарактеризовані в розділі 4, підрозділ 4.1.

3. У рамках впровадженого комплексного підходу до відбору юних футболістів на етапі попередньої базової підготовки було враховано низку критеріїв: морфофункціональні показники, рівень фізичної підготовленості, т

ехніко-тактичні вміння, ігрову ефективність і психологічні особливості спортсменів. Уточніть, чи у процесі відбору відбувся відсів спортсменів, які не відповідали визначеним критеріям? Які здібності є пріоритетними для ефективного спортивного вдосконалення футболістів різного амплуа під час впровадження комплексного підходу до спортивного відбору?

4. У роботі трапляються окремі технічні помилки та редакційні неточності.

ЛІСЕНЧУК Геннадій Анатолійович, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, професор кафедри футболу Тренерського факультету Національного університету фізичного виховання і спорту України, зауваження:

1. Враховуючи динаміку психічного розвитку у дітей і підлітків, виникає питання щодо стабільності отриманих психологічних характеристик у часі та їхньої прогнозованості стосовно подальших спортивних досягнень. Було б доцільно окреслити часові рамки повторної оцінки або моніторингу.

2. Запропонований комплексний підхід має очевидну цінність, проте потребує адаптації до різних організаційних умов, наприклад, до регіональних ДЮСШ, де можуть бути обмежені кадрові та ресурсні можливості для проведення повноцінного тестування юних футболістів та подальшого аналізу отриманих даних.

3. У сучасних умовах активно розвиваються цифрові платформи для тестування й моніторингу стану спортсменів. Було б корисно розглянути можливості інтеграції психологічного блоку в цифрові селекційні системи для забезпечення автоматизації та оперативності обробки результатів.

4. Робота зосереджена на юнаках, що є логічним у контексті масовості чоловічого футболу. Проте з огляду на розвиток жіночого футболу в Україні та світі, актуальним стає питання адаптації комплексного підходу до особливостей відбору дівчат-футболісток.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.097 присуджує РОМАНЮКУ Максиму Валентиновичу ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.097

Інна ЛЯХОВА